

۱۵۳۴۷۷۷

حالات صدایی؛
روشن‌شناسی و مهندسی صدا

شهریار شهنازی

فیفا

حالات صدایی؛ روانشناسی و مهندسی صدا / شهبازی شهریار؛ ۱۳۳۷
میلان: هورمزد؛ ۱۳۹۷ / شابک: ۹-۴۸-۶۹۵۸-۶۰۰-۹۷۸
موضوع: صدا - جنبه های روان شناسی (Voice - Psychological aspects)

ردیف ملی: ۶۱۲/۷۸
رده بند کنگره: ۱۳۹۶ ح ۲ ش ۹ / QP۳۰۶
شماره کتابخانه ملی: ۴۸۶۸۱۱۹

حالات صدایی؛ روانشناسی و مهندسی صدا / نویسنده: شهریار شهبازی
ناشر: هورمزد / نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۷ / شابک: ۹-۴۸-۶۹۵۸-۶۰۰-۹۷۸
تعداد: ۱۰۰۰ نسخه / طراحی جلد: آتلیه طراحی نشر هورمزد
نشانی: میدان انقلاب، خ جمالزاده جنوبی، نرسیده به جمهوری، پلاک ۷۸، واحد ۱۷ و ۱۹
تلفن: ۶۶۱۲۵۱۳۶
جی میل ارتباط با مؤلف: shahbazi.avazan@gmail.com

شناسنامه

فهرست

۷	مقدمه
۱۳	پیشگفتار
۱۹	فصل اول؛ حالات صدایی
۳۵	فصل دوم؛ صدای کودک درون
۴۶	ه. احل رشد کودک درون:
۴۸	نولا صدا:
۵۵	فصل سوم؛ ذهن صدایی
۶۷	محدودیت ثبات صدایی:
۷۲	محوریت
۷۵	خط محور صدا:
۸۱	فصل چهارم؛ حرم صدا
۸۷	فصل پنجم؛ صدای سکوت
۹۰	سکوت صدا:
۹۵	پیرایش صدا:
۱۰۱	سیاست آوا در محاوره:
۱۰۵	فصل ششم؛ هماهنگی در موازین گویشی (بدن خرسی)
۱۰۹	فصل هفتم؛ روابط نامحسوس صدا و بیان
۱۱۰	مکاشفه صدا (آشکار ساختن اسرار، امور غیبی و متافیزیکی آوا):
۱۱۵	فصل هشتم؛ کالبدشکافی صدا
۱۱۵	۱ - طیف ولایه‌ی پوسته
۱۱۷	۲ - لایه احساس
۱۲۱	لایه واکنش صدا
۱۲۴	لایه درد

۱۲۶	لایه درونی
۱۲۹	لایه ذاتی
۱۳۳	فصل نهم؛ ذهن برتر صدا
۱۳۵	سیرت صدا:
۱۴۱	فروغ صدا:
۱۴۵	فصل دهم؛ سلطه صدا
۱۵۰	مرز حضور صدا:
۱۵۸	روح صدا: (برآیند صدا)
۱۶۱	فصل یازدهم؛ هم‌آوایی صدا و شخصیت
۱۶۸	شخصیت صدا:
۱۷۰	اعتمادیه سر و صدای
۱۷۳	هویت‌سازی صدا
۱۷۵	فصل دوازدهم؛ ندای درون
۱۸۹	فصل سیزدهم؛ صدای دل‌شیر
۱۹۵	هیاهوی صدا:
۱۹۹	فصل چهاردهم؛ حبس صدا
۲۱۵	فصل پانزدهم؛ روانشناسی تنالیت و لحن کلام صدا
۲۲۵	صدا و بیان متعارف:
۲۳۹	فصل شانزدهم؛ حالات صدایی (صوت، لحن و بیان)
۲۳۱	صدای عصبی:
۲۴۲	صدای شفاف:
۲۴۸	صدای زمخت:
۲۵۹	صدای خاص:
۲۶۳	فصل هفدهم؛ حالات ماندگاری، دیداری و شنیداری
۲۷۱	فصل هجدهم؛ گرایش گویش به سنت

صوت (فریاد، لحن، ندا، جار، صفیر) شامل ارتعاشات فیزیکی و از تحرکات اندام‌های صوتی واقع در حنجره به وجود می‌آید و صدا (بانگ، آوا، نغمه، پژواک) حامل پیام‌های متافیزیکی است که مستقر بر مرکب امواج صوتی و به صورت پیام‌های احساسی برگرفته از عمق تفکر و تعقل هر سلول از بدن، انسان می‌یابد چنانچه در گویش و آواز، نغمه در اوج مفهوم و درک متقابل واقع می‌گردد زیرا در کلام و بیان وجوه حالات صدایی متناسب با شرایط روحی و محیطی هر فرد تغییر می‌کند چنانچه لحن و لفظ آوا نیز تحت تأثیر قرار خواهد گرفت.

آوا از برآیند و ادغام دو نغمه‌ی احساس و شعور به وجود آمده است که کلیه‌ی حالات روحی و درونی را در بردارد و دربرگیرنده بینش و نگرش بنیادین در درک و تحلیل صحیح از شخصیت و فرهنگ فردی یا اجتماعی می‌باشد که بنا به حالات متافیزیکی و شرایط روحی و تفکر و روش زندگی هر فرد را نمایان می‌سازد.

ساختار آهنگ آوا از تنالیده صوت، لحن، بیان و لفظ کلام نشأت می‌پذیرد که هرگونه تغییر در شرایط روحی بر موارد ذکر شده تأثیر مستقیم خواهد گذارد، روش بیان در هر جامعه‌ای مبتنی بر سنت‌های متداول حاوی معنا و مفهومی خاص می‌باشد و متناسب با اقلیم و شرایط آب و هوایی، نحوه‌ی زندگی و آداب و سنن نیز دچار تأثیرات محیطی می‌شوند و اینها با مرور نسل‌های متمادی، بیان و آهنگ آوا از لهجه و گویش ویژه‌ای برخوردار گردیده است.

تداخل احساسات در روش بیان مُنجر به ایجاد حالات خاص صدایی می‌گردد که در هر فرد متفاوت و متناسب با حساسیت به نوع موضوع و ظرفیت پذیرش روحی و تربیتی صورت می‌پذیرد چنانچه اثر ماندگاری آن گویای منش رفتاری و شخصیتی خواهد بود و عمق نگرش در جهان‌بینی را منعکس می‌سازد زیرا به هر اندازه روح آزاد ورها باشد به همان نسبت نیز افکار متمرکز و منسجم خواهند شد لذا به تناسب تأثیر احساس بر آوا، کلام نیز درگیرنده منطق عقلانی و چگونگی طرز تفکر را در پی دارد.

محور را و ساختار زندگی به کمک استفاده صحیح از معیارهای کاربردی مؤثر سنجیده و ردقیاس قرار می‌گیرد که وجه شناسایی و تمایز آن در تشخیص لفظ بیان و استفاده از واژگان بر صوت رسا و کوک آوا هم‌نوا با آهنگ نغمه می‌باشد و در مجموع از برآیند تمامی وجوهای ذکرشده، فرهنگ شخصی و اجتماعی متجلی می‌گردد چنانچه فرایندهای روحی نشأت گرفته از القانات درونی بر قوام صدا و شکل‌گیر، اثر بیان تأثیر می‌گذارند.

تغییرات اندامی دستگاه صداساز، متناسب با حالات روحی و روانی در شکل‌پذیری ماهیچه‌ها و بافت‌های حنجره و دیافراگم اثر می‌گذارد که این موارد به موازات فشارهای روحی در دگرگونی، گهانی و ناموزون ساختن ارتعاشات و تخریب اندام‌های تولید صوت در حالت درند و به هر نحو ممکن بر روحیه، آوا و لحن بیان اثرات جبران‌ناپذیری را باقی می‌ماند گذاشت.

خشم و غضب یا شادی و خوشحالی از عوامل بر بسته بر شکل‌گیری اندام‌های تشکیل‌دهنده صوت می‌باشند که در این راستا شکل اختیار بافت‌های مورد لزوم به تناسب حالات روحی و رویه‌ی اخلاقی در ارتعاش امواج صوتی مؤثر واقع می‌گردد و بر این مبنا زیبایی یا زشتی صدا از نظر ژنتیکی چندان استدلال صحیح و موثقی را در بر ندارد لذا در دهه‌های نخستین زندگی، نرمش بافت‌های عضلانی دستگاه صداساز بدن

قابلیت‌های مناسبی را در جهت تغییر و شکل‌گیری اندام‌های صوتی به وجود می‌آورد که از این نظر تربیت صدا در تمامی گام‌های صوتی و موسیقایی امکان‌پذیر خواهد بود.

حالات روحی، نوع تفکر و چگونگی احساس در آوای مرتعشه به خوبی قابل دریافت است زیرا صدا خارج از معانی در بیان کلمات و واژه‌ها، دارای محتوا و مقصود متفاوتی است که آهنگ آن در همه موجودات یکنواخت و هم‌نوا با یکدیگر می‌باشد و در فراسوی امواج صوتی و با استفاده از ادراکی خاص، قابلیت شناسایی و آشکارسازی حقیقت را در خود نهان دارد که صرفاً از راه شنیدن و گوش فرادادن به موضوعی، نمی‌توان با آن ارتباط برقرار نمود بلکه نیاز به آگاهی دل و هماهنگی فوق احساسی بین جسم و جان می‌باشد.

تشکیل صوت و آلات آوایی در لحن و لحن هرگز عملی اتفاقی و ساده محسوب نمی‌گردد بلکه رذی اکتسابی و برگرفته از بطن جامعه می‌باشد که به آلام و احساسات درونی و پیش‌رنگش فردی و اجتماعی بستگی دارد و در مجموع شالوده هویتی و شخصیت را قوام می‌بخشد لذا با دقت نظر در کُنه صوت مرتعشه از هر موجود (خصوصاً انسان) ظرافت‌ها و مقاصد خاصی، پدیدار می‌گردد که عوامل متشکله آن به احساس و در راستای ارتباط با الهویت الهی قرار دارد.

در این کتاب سعی گردیده است تا بنا به روشیه، خلایق و رفتار افراد مختلف در جامعه کنونی شرایط احراز حالات صدایی با توجه به بررسی لحن بیان و نوع صوت آوایی مشخص شود و نسبت به چگونگی واکنش‌های متفاوت و پیوند آن‌ها با صدا، روش خاصی را خلق نمود تا در آینده به عنوان پایه و اساس دانش نوین روانشناسی صدا مورد استفاده قرار گیرد ضمن آنکه بر این مبنا اقدامات تکمیلی لازم نیز صورت خواهد پذیرفت.

هر نوع صدایی متشکل از طیف‌های فیزیکی و متافیزیک با مشخصات خاص و منحصر به فرد می‌باشد که تمایزات مداری هر طیف دربرگیرنده تغییر حالات روحی از تفکر قلبی به بُعد بینشی فعلی است که در تفسیر آن نوع ترتیب چیدمان و توالی طیف‌های صدایی مشخص می‌گردد لذا هرگونه تنش بر اعصاب و روان باعث واکنش‌های مخرب در صوت و آوا می‌شود که پیامد آن‌ها به صورت تیک‌های عصبی، روان پرشی، لُکنت زبان، شدت و ضایع صوت و گسستگی گفتار و کلام بروز می‌نماید.

با بررسی اصوات مختلف از موجودات و به صورت متکامل‌تر، صوت همراه با گویش (در انسان) نسبت به چگونگی و چرایی ایجاد حالات آوایی در موقعیت و وضعیت‌های متفاوت، طرز تفکر و منش گوینده مشخص می‌گردد زیرا هر فرد بنا به اسرار درونی هدایت و تنظیم می‌شود و بسیاری از دلایل شکست یا موفقیت افراد ریشه در مکنونات قلبی و نوع تربیت وابسته به فرهنگ جامعه را در بردارد.

آداب و سُنن، حاوی قراردادهای اخلاقی و اجتماعی است که مربوط به زمانی خاصی می‌باشد و شامل بسیاری از محدودیت‌های رفتاری شخصی و اجتماعی می‌گردند که ناگزیر صدا نیز از تأثیرات آن در امان نخواهد بود زیرا هرگونه تنگنا بر فردگی و آزادی عمل بر آوا تأثیر می‌گذارد چنانچه صوت و گویش را دچار وسواس و آشفتگی می‌گرداند لذا رتبه‌بندی و توانمندی عامه‌پسند و مُنطبق با فرهنگ اجتماعی، سکوت صوت و آوا را در آسک گویش و آواز به همراه دارد.

انسان امروزی در احاطه حصارهای کوتاه و بلندی قرار گرفته که روح او را کلافه و متواری ساخته است چنانکه هر از چند گاهی متناسب با شدت آلام درونی نیاز به سردادن آوا با صدای بلند را احساس می‌کند و با در نظر گرفتن قوانین مربوط به ساختار و مهندسی صدا (کتاب خوانندگی و آواز اثر

همین نویسندگان اقدام به کوک و پرورش صوت، نیازمند روشی نوین است. صدای هر موجودی (بخصوص انسان) تحت تأثیر تألمات و احساسات کودک درون قرار دارد و در هر شرایطی بازی و تفریح جزو اصول جدایی ناپذیر در رابطه با تفکر کودک درون است که طبعاً همه موارد به نوعی متشکل از تلفیق احساس و تخیل می باشد و چنانچه جولانگاه مناسب و گسترده ای را بیابد روند رشد عقلانی و روحی را با مشکلات عدیده مواجه خواهد ساخت و خلاق فردی و اجتماعی شخص را تحت نفوذ و اختیار قرار می دهد لذا باعث محض از طفل درون سبب بی اعتمادی و زوال شخصیت همچنین در عدم ایجاد تمرکز، برافکار و عملکرد صحیح، دخالت می ورزد.

در نگارش این کتاب از روش خاصی بهره گرفته شده است که سبب بازپروری و تداعی در ذهن می شود لذا در صورتی که صوت با احساس آوا همراه گردد باعث ایجاد تمرکز و صراحت بیان خواهد شد، معمولاً جملات از انشاء طولانی و غیرمعمول اما ادبیات متداول بهره گرفته اند و در صورت مرور آن با صدای بلند از اهمیت و رانم آری متناسبی برخوردار می شود که خواننده را بر درک از مطلب متراکز می نماید، لازم به ذکر است که در سخنوری و آواز استفاده از روش بین، کشش ای آوایی و رعایت اوج و فرودهای صدایی مورد تأکید می باشد.

کتاب پیش رو حاوی مطالبی در رابطه با موضوعات مختلف روانشناسی رفتار و حالات آوایی می باشد و روش نگارش و پیوستگی جملات به نحوی است که بیان آن نیاز به استمرار، حفظ لحن، تنظیم تنفس آهنگ صدایی دارد تا تداعی معانی از مفهوم و منظور را بنماید و با توجه به دست یابی به عمق هر مطلب، اشتیاق دوباره خوانی و درک بیشتر را فراهم می سازد زیرا با توجه به اهمیت مطالب، صرفاً ساده و روان نویسی منظور نظر نیست بلکه برداشت و استدلال هر خواننده در رابطه با شناخت از حالات صدایی خود یا

دیگران ملاک عمل بوده است که با این معیار مغایرت‌های مُحتمل با صدا و بیان متداول و رایج مشخص می‌گردد.

نوع نگرش فردی یا اجتماعی به یک موضوع برخوردار از استدلال‌های ضد و نقیضی خواهد شد که باعث ایجاد تناقض در کلام و عمل می‌گردد اما در این میان سبک نگارش به درک و فهم خواننده از مطلب کمک شایانی می‌نماید و به هر اندازه تفکر نوشتاری به سخنوری آهنگین و موسیقایی نزدیک باشد به همان نسبت تجسم شرایط و فضای مجازی مُنطبق با ساختار حقیقی موضوع نیز آسان‌تر می‌شود و کشش مطالب در جذب مخاطبین، از پیش موفقیت‌آمیز می‌گردد.

هر یک از مطالب پیش رو برگرفته از احساس و درک عمقی از معنای آوا و تأثیرات آن بر صورت و دیگر اندام‌های بدن می‌باشد لذا همان‌گونه که نتیجه نهایی از تولید رنگ به آرایش و سپس به بیان و مفهوم ختم می‌شود، در جهت عکس نیز مصداق خواهد داشت زیرا محتوای تفکرات و شعور عقلانی با تکیه بر امواج صوتی و آوایی به عمل هر سلول نفوذ می‌نماید و با القانات مثبت و اثربخش، نسبت به بهبود و سلامتی عضو دردمند یا دگرگونی حالات روحی مغشوش و افکار پریشان سبب ایجاد تعادل بین روح با تمامی ارگان‌های بدن می‌گردد.

منظور از نگارش این کتاب در رابطه با شناسایی و شناخت بیشتر از قدرت و نفوذ پژواک مستقر بر صوت به عنوان شخصیتی متفاوت و زرم دیدگاه‌های فعلی بشر است که در صورت تحت اختیار نمودن و آرایش صوت و آوا بسیاری از تألمات و کاستی‌ها به طرز معجزه‌آسایی از بین می‌روند و روند کُند تکاملی انسان با استفاده از ابزار آوا با توان و سرعت بیشتری به سوی معنویت و محبت پیش خواهد رفت و تفهیم و پذیرش حالات صدایی از مأوای دیگری ورای شعور ظاهری و ابتدایی کنونی نمایان می‌شود.